

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 3 frt — kr.

Hat hóra 2 frt 50 kr.

Három hóra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK.

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr. kétszeriért 6 kr. többszöriért 5 kr-ig fizetendő.

Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Velünk összekötésben levő hirdető-írások, előfizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj-kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adódnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

— vasárnap reggel. —

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba: (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A mezőgazdasági rendtartás.

I.

Rég olvastunk olyan korrek és a hazai viszonyokból jól és helyesen merített törvényjavaslatot, mint a földmívelési-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium által közrebocsátott javaslat a mezőgazdasági rendtartásról vagyis, mint hajdani szokásaink szerint mondjuk a mezei rendőrségről.

Igaz, hogy már régen huzódik ez az ügy, az ország már várva-várja e téren a szükséges és korszerű intézkedéseket, de átolvasva s tanulmányozva a javaslatot, elégtelenséggel mondhatjuk, hogy az idő, mely ezen javaslatra fordított nem vészett kárba, hanem kamatostul meg fogja adni a hasznos mezőgazdaságunknak, ha azt életbeléptetve, kellőleg érvényesítjük is.

Azon elvek, melyekre ezen javaslat fektetve van, mind a mai korban már általánosan elfogadott szabad föld, szabad birtok, szabad használatát tartalmazó elvek, melyeket a javaslat első pontjában igen szépen és helyesen definiál: „mezei tulajdonát, ugymond, mások jogának épségben tartásával, a jelen törvény korlátai között mindenki szabadon használhatja.“

Arany szavak s alkotójuknak dicsőségére vallnak, mert nem hagyta magát a különféle agrár teóriák és bölcselati sophismák által tévútra vezetett, egyszerűen kívánta konstatálni, hogy a föld és munka szabadsága az emberiség legfőbb postulatumát képezik.

Maga az egész törvényjavaslat pedig minden rendelkezéseiben arra törekszik, hogy azon szabadságot a gyakorlatban is biztosítsa.

A javaslat tizenhárom fejezetben 110 §-ból áll. Szól fejezetenként: I. Általános intézkedések. II. A legeltetésről. III. A mezei utakról. IV. Az ül-

tetvényekről. A káros állatok és növények irtásáról. V. Hasznos madarak oltalmazásáról. VI. Az állattenyésztésről. VII. A gazdasági egyesületekről. VIII. A gazdasági bizottságokról. IX. A hatóságokról. X. A mezei rendőrökről. XI. Mezőrendőri kihágások és büntetésekről. XII. Kártérítési ügyekről. XIII. Zárhatózatok.

A javaslat kerülve minden szószaporitást oly világos rövidséggel adja elő tárgyát, hogy azt, ha törvényerőre emelkednék, ohajtának népiskoláinkban akint előadani, hogy annak megtanulása minden gyermek kötelességévé tétetné.

Lapunk közgazdasági rovatában közöljük azt egész terjedelmében itt még csak némi észrevételeket teszünk azokra, melyekre nézve eltérő nézetet vallunk, távol attól, hogy annak becsét vagy értékét ezzel leszálítani akarják — a mit tekintve annak jelességét, csekélységünk nem is igényelhet — hanem, hogy az ügy minél több oldalról világosították s felderítették.

Ilyenek a II-ik fejezetben a legeltetésről szóló 18. §. azon rendelkezése, hogy ha a közös legelőterületek más célra használatni kívántatnak, a községi gazdasági bizottságnak a felosztás tárgyában hozandó határozata csak a kereskedelmi miniszterium jóváhagyása mellett hajtható végre.

Ezen intézkedésben azt, hogy a miniszterium jóváhagyása kívántatik, túlkorlátozónak tartjuk, mert ha a községi bizottság szükségesnek találja a legelő felosztását, akkor ennek a határozata csak a közvetlen felső járási vagy a törvényhatósági gazdasági bizottság által alterálthatatik a megalapított fórumok sorrendje szerint; de ezt sem tartjuk szükségesnek, mert a felosztásnál nem közigazgatási, hanem törvénykezési uton kell eljárni, lévén az oly dologi kérdés, melyben

csak a bíróságok dönthetnek, arra pedig elégleges, ha az illető birtokosok kívánatára a községi gazdasági bizottság határozza, melynek alapján a további teendők a bíróságok körébe tartoznak.

A III. fejezetben, mely a mezei utakról szól, szükségesnek tartanók annak kifejezést adni, hogy a gyalogutak, ösvények, minél inkább korlátoztassanak, csak a legszükségesebbekre szorítkozzanak; mert ezekből származnak a legtöbb visszaélések.

A IV. fejezet 31. §-a, mely a faiskolák művelési irányának megállapítását a miniszteriumnak hagyja fenn, a törvényhatósági gazdasági bizottság véleményének meghallgatása mellett, ha ezen művelési irány egy egész vármegye területére vonatkozik, sok részben nem eshetik kifogás alá; ámbár alig van oly egyöntetű vármegyei terület hazánkban, melyben egységes irányt a hasznos eredmény tekintetéből biztosan megalapítani lehetne. Nagyon is sok különböző forduló elő egyik és másik község között, ha azonban egyes községek faiskolájának művelési irányának megalapításáról van szó, akkor a már fennebb érintett eljárást, hogy a fölött első sorban szintén a községi gazdasági bizottság hozzon határozatot s ez a törvényhatósági bizottság megerősítésével láttassék el. A gyakorlati szempontból helyesebbnek találjuk.

A tanuló ifjuság érdekében.

Bezárultak az iskolák kapui, mit a „Bars“ érdekes és tanulságos vezércikkében gazdag tapasztalatokon alapuló elmélettel kísér. Csakugyan a tanárok és muzsák szétoszlottak, hogy az esztendő fáradságos munkáját szórakozás közben kipihenjék.

Szabad mozgást keres magának a lé-

a jó „kapásoknál“, kik oly nagyra vették azt, hogy „irnok“ urak is felkeresik az ő kis szőlőiket s megízlelik a „valódi budai sashegyit“ ott a tövénél, hamisítatlanul, — ugy mint Isten a szőlőben megteremté s a borsajtó alól kicsöpögött.

Hej, de régen volt ez, ha nem magam vettem volna részt ezekben a kirándulásokban, el sem hinném, hogy megtörténtek. Régen volt, de megtörtént.

Vachott Imre, a ki mindig szerette a fiatal irodalmi tehetségeket maga köré gyűjteni, ki Petőfinek is első adott állandó biztos kenyeret, ki Szabados János is poétává avatta, a Hunyadyház diadalnapjára írt ódájának akkorában páratlan magas jutalom adás által, — az öreg Vachott, mondom örökre ifjú maradt s mindig a fiatal nemzedékek czimborált.

A hatvanas években a „Honvéd“ lapját szerkesztette és állandóan a császárfürdőben lakott, hogy mint mondá, közelebb legyen a sashegy tövéhez. Itt kereste fel őtet csak nem minden nap, az akkori fiatal írói nemzedék, a haza reményei, kik közül nem egy-kettő ma már óriási nagysággá nőtte ki magát az irodalom terén. Beöthy Zsolt, Irmey, Imrefy, Dobó, az Ábrányi fiúk, Benedek s e sorok írója kereste fel legtöbbször az ő örök ifjú barátját császárfürdői kis szobájában.

Pár órai irodalmi téren mozgott beszélgetés, vagy vitatkozás után Imre barátunk felugrott „no fiúk, menjünk a kapásokhoz egy pohár szűz „sashegyire“ szokta mondani s mi mentünk vele, hova ő

lek és a test egyaránt. A megzabolozott kedély levette hálóját utat tör magának; szubordináción kívül álló urrá lesz a discipulus.

Akik jó bizonyítványt nyertek, azok megérdemlik a vakációt. Azoknak szívesen megbocsátjuk, ha bizonyos „fölnyit“ éreznek magukban, s szívesen odairjuk nevök elé a „nagyreményű“ czímet, a mi őket méltán meg is illeti.

De jaj azoknak, akik nem érdemlik meg, hogy róluk itt megemlékezzünk; mert hisz beszélni minék is azokról a szerencsétlenekről, akik a vakáció „élő-halott“-jaikép szegyenkezve lézengnek a szülői ház szomorúvá tett portáján.

Fájdalommal tapasztaljuk, hogy évről-évre több és több ezeknek a „bus vitézeknek“ a száma. A mai ifjuságról azt mondják, hogy kihalt a tudomány utáni vágy. Ez nem áll. Nem ez az oka a rossz classificationnak, hanem az, hogy a mai ifjuságot a nyugati fölvilágosultság erkölcsi haladása magával ragadta s sokkal fogékonyabbak az iskola falain kívül történő események, mint az azon belül történő előadások iránt.

És okozzák a szülők önmagukat, ha fiuk még elégséges előmenetelt sem tudott az iskolában elérni. Mert első sorban a szülők vannak hivatva arra, hogy fiukból jó tanulót neveljenek. Fejlesztsek gyermekök erkölcsét. Ez az Achilles sarka a jó bizonyítványnak.

S ha az a vasfejű nebuló nem tudja megrágni, sem megemészteni a logaritmust, de az egyszerűbb tantételeket vagy más tantárgyat sem, hát akkor minék forszirozni az úrrá való nevelést. A lateiner tudomány ma már ugyis gyenge keresetforrás.

Nem lehet mindenki ügyvéd, orvos, mérnök. Azelőtt régen, magyar nemes ember nem adta oda a fiát sem iparosnak, sem kereskedőnek. De amióta azt tapasztaltuk, hogy Angolországban a lordok a gyermekeiket iparosnak, kereskedőnek ne-

vezetett, minden budai szőlőtulajdonos ismerte, szerette őtet s vendégeit, mindenki örömmel fogadta, soha senki sem fogadott el tőle egyetlen fillért sem az elfogyasztott sashegyiért, pedig néha-néha számát se tudtuk az itcéknek, melyeket lemorzsolunk (persze akkor még a liternek híre sem volt.)

Az ily kirándulások alkalmával aztán néha-néha belenyult a mi öreg Imre barátunk emlékezetének tárházába s onnét előszedgetve egyes eseményeket, a neki annyira sajtóságos tulajdonában volt élnétség s megkapó előadással rajzolta előttünk a multat, — azt a szép multat, mikor még „ő is fiatal író, fiatal szerkesztő volt.“

Legszívesebben a negyvenes évek utolsó éveiről s azok szereplőiről beszélt. Kedvenc két embere volt Lisznyay Kálmán és Petőfi, főleg ez utóbbi. Az ily kirándulások alkalmával elbeszélte eseményeket jegyzetgetők mi naplóinkban s mint-hogy eddig ezek az adatok még napvilágot nem láttak s az elköltözött legnagyobb magyar költő Petőfi életrajzához adatokul szolgálunk másrészt a magasrúptú költőnek egyéniségére is világot vetnek, e sorokban ismertetjük meg olvasóinkkal.

„Szegény volt mind a kettő, mint a templom egere, — beszélte egykor Vachott Lisznyay és Petőfiről szólva — jól esett nekik, ha néha-néha egy ingyenes vacsorához juthattak a „Komlóban.“ Egy napon én is meghívtam őket este 7 órára a Komlóba. A két fiu azonban már délután négy

TÁRCZA.

Fürdői levél.

Stubnyafürdő, 1887. július 4.

Turóc vármegye e kitünő gyógyító hatású fürdője, mely a tulajdonos város, Körömözbánya részéről az utóbbi években valóban áldozatok árán csaknem újból épült, az utóbbi időben szintén megélnékül. Az első vendégek között volt B e n d e Imre besztercebányai püspök, ki e téren is hű hazafias elveihez s nem a külföld drága fürdőit kereste fel, hanem eljött Stubnyára, hogy ennek kitünő vizeit használja. A derék püspök nem is csalódott, mert a jó eredmény nem maradt el s hogy 3-án távozott körünkől, csak azért tette, mert hivatalos teendői haza szólították, de megígérte, hogy 21-én ismét visszatér hosszabb időre.

A fürdőről szólva megemlítem, hogy mióta az új fürdőház s ezzel kapcsolatban mintegy 57 lakószobával rendelkező ház felépült, Stubnya e tekintetben a legszigorubbán kielégítheti vendégei igényeit.

Sajnos, hogy e fürdő, melynek vize már évszázadok óta ismeretes s melyet nem egyszer fejedelmi vendégek használtak, a hazai közönség részéről ma nem részesül olyan pártolásban, melyet megérdemelne. A gasteini, teplitz-schönau fürdőknek száz meg száz magyar vendégeik vanaak, pedig be van bizonyítva, hogy Stubnya vizei ezekével teljesen azonosak. Sőt van itt vendég,

ki Pöstyén fürdőit siker nélkül használta, itt már néhány fürdés után határozott javulást érez. De a mi közönségünk még mindég nem tudja magát a külföldtől emancipálni, kint hagyja a tenger sok pénzt, holott itthon ugyan azt a célt érne el, de természetesen sokkal olcsóbban. Aztán panaszkodunk, hogy nincs pénzünk.

Meg kell még említenem, hogy egy fürdő ára 30—40 kr ruhával s hogy a konyha jóság tekintetében kiállja bármely világfürdővel a versenyt, természetes azonban, hogy ezeknél sokkal olcsóbb.

A betegek szakszerű gyógykezeléséről is van gondoskodva és Sigman Zsigmond dr. mindent elkövet, hogy a vendégek kívánságait kielégítse, hogy a fürdőt a megfelelő színvonalra emelje.

A kitünően rendezett terjedelmes park olyan csinos, hogy a Margitszigetet kivéve, párja nincs.

Nem tudjuk eléggé ajánlani hazai közönségünknek a kitünő fürdőt, mely valóban megérdemelne a legnagyobb pártfogást.

Kamocsay.

Vachott Imre Petőfiről.

(Adatok Petőfi életéhez.)

Szegény öreg Vachott Imre barátom, már ő is „csöndes“ ember lett azóta, de én is megöszültem, pedig milyen bogár hajam volt, s mily elevenen mozogtunk egykor együtt ott a budai hegyek aljában

velik, s azokból gazdag, sőt milliomas gyárosok lesznek, azóta már nekünk is vannak ilyen neveitjeink. És mit tapasztalunk, hogy a kereskedés- és ipar terén sokkal könnyebb a megélhetés s szorgalommal és munkával könnyebb a meggazdagodás, mint bármi más diplomával.

Kezünkben van tehát Angolország meggazdagodása titkának kulcsa: Fiainkból nemcsak lateinereket, hanem kereskedőket és iparosokat nevelni. Azért most, midőn ez év végén sok fejtörést okoz a szülőknek, hogy fiaikat milyen pályára szánják, tiszta lelkiismerettel adják őket oda kereskedő vagy iparosnak, ha arra való, ha testi ereje a munkát megbírja. Ha a fiu szellemi ereje magasabb talajt keres, ám emelkedjék, ha képessége vonza, s ha ambíciójával s igazi szorgalma és törekvésével okvetlen eléri a célt. Tudományos emberekre is szükségünk van.

De nem akarjuk azt mondani, hogy csak a gyengébb felfogású ifjakat tereljük a kereskedelem és ipar terére — bár a tudomány foglalkozásának terén ezek ott úgy sem boldogulnak s itt könnyebben szereshetnek maguknak vagyont — de ne zárjuk el az utat egyik fiunk elől sem, mert ha a szellemi amott érvényesül, itt érvényesül és értékesül.

Sz

Barsvármegye törv. bizottságának ülése.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsági ülése folyó hó 30-án tartott meg. Elnöklő főispán folyó hó 16-án megnyitott, de a közbenes általános képviselő választások miatt f. hó 30-ára elnapolt rendes közgyűlést megnyitván, első sorban megemlékezést a lefolyt képviselő választásokról, eseteli azon nyugalmat és rendet, a mely az egész eljárás folyamata alatt észlelhető volt, s az eredményt összegezi, a melynek értelmében a törvényhozási fontos és nehéz munkához az armaróthi és lévai választó kerületben újabb erők vállalkoztak, a másik két kerületben a régi már megszokott erők választottak meg. A törvényhatósági bizottság hozzájárulásával azon kérést intézi a megye mind négy országyűlési képviselőjéhez, hogy törvényhozási munkálataiknál a megye vitális és speciális érdekeit mindig szem előtt tartásák, s a megye érdekében munkálkodva buzgókodjanak, ezt a kívánatot különben a megye jegyzőkönyvében kifejezésre juttatni kéri.

Elnöki beszédének második tárgyképen felel, hogy azon küldöttség, mely a besztercebányai egyházmegye új püspökét főpásztori működésének átvétele alkalmából üdvözölni hivatva volt, tisztelősen eljár, s jólesett hallani a püspök ur ő méltóságának azon kijelentését, hogy mű-

órakor beállított az üveges szalétliba, s kezdtek schiller-bort inni. Petőfi jobban bírta, de Lisznyayt csakhamar utólérte a fejkóválygás, kiment az udvarra. Én megérkeztem 7 óra előtt s csak Sándort találtam az asztalnál: „hát Kálmán hol van, kérdem. Mire Petőfi mosolyogva felelt: „odakint Schillert fordít.“ Hetekig jókat neveltünk e sikerült szójátékkal csinált élcezen.

Már akkor segédszerkesztő volt Petőfi — beszélé más alkalommal Vachott — ott lakott nálam, de mivel magamnak is szűk lakásom volt, egy pincze szobát rendeztünk be számára. Teljes ellátása s 40 váltó forint havi fizetése volt. Akkorában csak Petőfi kapott ily nagy fizetést. A nyár kellő közepén észrevettem, hogy Petőfi szokása ellenére ritkábban hagyja el szobáját, mint máskor, ha étkezni jött, el volt mélyedve, gondolatai ránczokat idéztek homlokára; gyanítottam, hogy valami nagy eszmével foglalkozik. Nem is csalódtam. Egy délután, mikor nem volt otthon, lementem szobájába, asztalán találtam a „helység kalapácsa“-nak fölig meddig kész kéziratát. A bevezetést elolvastam s midőn e sorokhoz jutottam:

„Csend vala hát, csak két éhes pók harezolt életre, halálra. Egy szilva magon hizott légy czombja felett“ hangosan tört ki belőlem a kacaj e pikáns, dévaj és mégis oly költői leírás. Este már asztalomon párolgott a turós csusza, Petőfi kedvenc étete, de Petőfi a rendes vacsorai órára nem jött fel. Leküldtem eselédemet, hogy hívja az urfit vacsorálni. Pár perc múlva lélekszakadva futott fel a szolgáléány lelendezve jelentvén, hogy az urfi megbol-

ködése körében a hazafias irányt mindig személt tartani kötelességének ismerendi.

Végül megemlékezek arról, hogy kilátásba van helyezve, miként a Nyitra és környékén az év őszén megtartandó őszi fegyvergyakorlatokhoz Ő felsége a király mint legfőbb hadúr megjelenik, de lehetséges az is, hogy megyénk határát átlépni fogja, a megye tradicionális szokásaihoz hű marad, és a legfőbb hadurat küldöttségileg fogja felkeresni, s alattvalói jobbgyi hódolatát átadni, indítványozza ennél fogva, hogy a czéltől egy küldöttség alakítsák meg; melynek tagjait Szlávy József, gróf Migazzy Vilmos, herceg. Oeschalchly Arthúr, gróf Keglevich István, Bodó Lipót, Kelecsényi Ráfael, Leidenfrost László, Szentiványi Oszkár, Klobusicky János, Konkoly Sándor, Kazy János, Kosztolányi Aurél, Mayerhuber Ferencz, Conlechner József, Amon Éde, Detrich Péter, Sümegh József, Pristyaák Neit, Vass Lipót, Kulín Imre, Dillesz Sándor, Szakmáry János, Kittenberger István, Szirányi Sándor, Kosztolányi Sándor, Majthényi Rudolf, Majthényi Albert, Mácsay Lukács, Csekey Flóris, Kürthy József, Massza Elek, Fába Zsigmond. — A hatóság részéről: Mariássy István alispán, Ruffy Pál főjegyző, — Znamenák Sándor, tiszti ügyész, Dombay Vilmos árvaszéki elnök, — Zongor János főszolgabíró nevezetett ki, és a törvényhatósági bizottság kijelenti egyuttal, hogy a küldöttség vezetésére főispán ur ő méltóságát felkéri.

A megyei tisztviselő segéd és kezelő személyzet nyugdíja ügyében, a bizottság utolsó ülésében elfogadott szabályzata a fedezetet illetőleg oda módosított, hogy a 10 éven át 60,000 frtot megszavazott pótdó helyett évenként s adó forintoként 1/2-krnyi pótdó ajánlatik meg olykép, hogy az alap javára évenként 3000 frt maradjon amennyiben pedig, pótdó iránti határozat hozatalhoz névszerinti szavazás s a szavazatok legalább 3/4 része szükséges, a névszerinti szavazás az elnöki szökből elrendeltetett, s 43 bizottsági tag szavazott a mellett, ezen pótdó megajánlatot.

Az 1886. évben Budavár visszavételének kétszázados emlékére Budapesten rendezett kiállítás bizottsága, Dillesz Sándor bizottsági tagnak a kiállítás rendezése körül tanúsított közreműködése iránti hálájának kifejezést adandó, a rendezett kiállítás alkalmából veretett emlék érmet és kiállított elismerő oklevelet megküldötte, — melyet a közgyűlés őszinte elismeréssel és háláérzettel Dillesz Sándor törvényhatósági bizottsági tagnak átküldeni rendelt.

A gyámpénztárban készletben tartani megengedett 3000 frt. és a magánosoknál el nem helyezhető 1000 frtot meghaladó összegnek az 1888 évre mely takarékpénztárban történendő elhelyezése iránti intézkedés — tekintve a törvényhatósági bizottság tagjainak gyér számát — a napirendről levétetett.

Olvastott a közmunka és közlekedési miniszternek 7742 sz. intézvénye, melyvel a csata-lévai vasutvonal kisajátítása költségeinek fedezésére Schöller lovag és társa bankháztól 50,000 frtnyi kölcsön felvételét jóváhagyta.

A belügyminiszter 28,713. sz. intézvényével a gyámpénzek elhelyezése tárgya-

duft, mert úgy mond, s e szavainál szemérmesen sütötte le a leány szemét a földre, ott szaladgál szobájában teljesen meztelenül s fennszóval beszél magában, nem mertem meg se szólítani, végzé jelentését a leány. Magam mentem le. Petőfi nem monologizált, hanem egész lelkesedéssel szavalt a „Helység kalapácsának“ első énekét pörére vetkeve a forráság ellen.

„Az jellemzi Petőfit, hogy mily jó fiu volt, mondá egy alkalommal Vachott, a mit most elbeszélék nektek. Mikor a „Helység kalapácsa“ teljesen elkészült, Petőfi sehohsem tudta azt értékesíteni. Magamra vállaltam, hogy én keresek neki kiadót. Sok fáradság, sok utánjárásba került, de végre sikerült, a művet eladtam 100 ezüst forintért, — oly összeg, minőt abban az időben poeta egy verséért nem kapott. Könyvek ilték szemében Sándornak, mikor a pénzt felvette: 40 frtért Csokonayzekét (mindig azt hordott) és egész öltözetet vásárolt, hogy a többi 60 frttal mint csinált nem mondta meg nekem. Egyszer csak valami két hét múlva beállit Sándor szobámba egy öreg férfi és egy tisztos öreg nővel s bemutatja őket „mint szülőit. Magyar szívességgel fogadtam a tisztos öregeket, s az apa hozzám fordulva kérdé: „hát már csak mondja meg a tekintetes ur igazán, azt a 60 frtot, amit a mi fiunk nekünk elküldött, hogy jöjünk fel Pestre, csakugyan az ő nőtái firkálásáért kapta, vagy úgy valahogy kölcsön vette.“ Én Sándorra néztem, az apa szavaiból megértettem, hogy a jó fiu szüleit látni óhajtván elküldte nekik 60 frtját, s feleltem: „Igen az Sándor keresete, 100 ezüst forintot kapott egy verséért. Az öreg megrázta fejét s

ban az 1886 évi 82. sz. a kelt közgyűlési határozattal elfogadott szabályrendeletet jóváhagyta, — e szerint: A gyámpénztár pénzkészletének elhelyezése iránt rendszert júnusi közgyűlésben határoz. A tárgysorozatban e határozat hozatal követele-nül az alispáni jelentés után hozandó napirendre. — Határozat-hozatal előtt a pénzkészlet tényleges elhelyezése az összegek számszerint való pontos kitüntetésével együtt előadandó.

A pénzkészlet a különböző pénztézetek között az azokra adott névszerinti szavazatok irányában osztatik fel. Ha valamely pénztézet a beadott összes szavazatoknak legalább 1/4 részét el nem nyerné, ezen pénztézetben az árvapénzek el nem helyezhetők. Az 1887. évi 20. t. cz. 291. §-ban érintett felelősség a névszerinti szavazót csak az azon pénztézet-nél elhelyezett összegre nézve terheli, melyet szavazatával kijelölt.

A megye alispánja, hivatkozással a törvényhatósági bizottság azon határozatára, mely szerint az Armaróth város közönsége által foganatosítani tervbe vett szépitési munkálatokhoz 1461 frttal, és pedig 1037 frt. 5 kr. erejéig a megye ut és híd alapja terhére, 433 frt. 95 kr. erejéig a megyeszékház tartalék alapjának terhére hozzá járult, bejelent, hogy ezen határozatot a belügyminiszter észrevétel nélkül tudomásul vette. — A közgyűlés utasította az alispánt, hogy ezen összeget a munkálatok mérvéhez képest utalványozza.

Lekér község képviselő testületének tárgyalás czéljából előzetesen kitérőt egyhangulag névszerinti szavazással meghozott azon határozatát, hogy a lekéri 4. sz. tjkvben. A I. 1 sor. 11. hrsz. a. kovács házat, továbbá az ahhoz tartozó beltelek azon fele részét, melyen a kovács ház áll, nyilvános árverésen elárverezhesse — a közgyűlés jóváhagyta.

A hitelesítő folyó hó 7-ére, a jövő negyedévi közgyűlés szeptember hó 29-ére kitérített. r. l.

A husmérés szabad gyakorlatának korlátozása. E tárgyban a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministerium f. é. 29,920/IX/a, sz. a. a következő határozatot hozta:

1. Az ipartörvény 53. §. b) pontja azon rendelkezésének, hogy a marhahusmérés szabad gyakorlatának megszorítása esetén a husarak időnkint hatóságilag szabályozandók, amaz előrelátás szolgált alapul, hogy az illető községben korlátozott számban levő mészáros iparosok monopoleumszerinti helyzetüket a közönség rovására ne használhassák fel és tulesigazott árakat ne követelhesse. A mondott czél azonban csak akkor érhető el és a fogyasztó közönség csak úgy védhető meg esetleges tulkapások ellenében, ha a hatósági árszabásban megállapított husáraknál magasabbakat követelni a községben levő egy mészárosnak sem engedtetik meg s ez értelmében a hatóság által megszabott árak mint maximumok kötelezhetőek azon mészárosokra is, kik a husmérés korlátozása

valami olyat morgott nagy bajusza alatt, hogy hát már másoda bolond lehet, aki egy nótáért 100 frtot fizet. — Persze az öregnek fogalma sem volt arról, hogy fia az ország első költője s hogy művei örökre élni fognak, mint a magyar lyra utólrhetlen remekéi, s hogy azokat a nemzet saját kincsének tekinti. Ha ma élne az öreg, már értene. De hiába, most már ő is ott van nagy szellemű fia mellett, ma már ő is a esőndes emberek közé tartozik, hova nemsokára én is elköltözöm“. S csakugyan, ma már Vachott is ott van a megdicsőült költő mellett, vajon a tulvilágon is fenn áll-e az a szoros, bizalmas viszony a volt szerkeztő — és segédszerkeztő között, a mely itt volt e földön? Ki mondja meg.

P. A.

Az adókövetések alkalmából.

Már az igaz, hogy adószavazásunk úgy megy előre, Mintha a tisztelt ház már nem is értene mást. Fürgő adókövetők magyarizázzik tényleg a törvényt, Ugy, hogy a hű fizető sírva nevethek ezen. Hm. . . örül is, mint a fazekas földült szekerének; . . S hogy nem több az adó: áldja az isteneket. Hát hiszen ez mind szép lehet és böles tett honatyáink És az adóköteles népre: . . ha készfizet. Ámde mikor hatalommal járnak kőtyavetelni, És az adó árban dobra kerül vagyonunk; S napról-napra tovább és fokról-fokra magasbra Hág ez az ár: na, na; tán még is apasszuk ez árt! Mert; biz ez árt; s mielőbb független légyen az ország: Elvesz följé, s leszünk: honban a hontalanok!

Faragó.

előtt szerzett jogok alapján gyakorolják a mészárosipart.

2. Az 1884: XVII. t. cz. 53. §-ában a marhahusmérés szabad gyakorlatának korlátozására nézve felsorolt külön intézkedések nemcsak együttesen, hanem egymástól függetlenül is elrendelhetők; ennélfogva nem fog fenn nehezég az iránt, hogy oly községre nézve, a hol a hus ára a husmérés iparosok szövetkezőse folytán a szomszédos vidék viszonyaihoz képest mértéken tul feleségítatott a fogyasztó közönség érdekében a másodfoku iparhatóság az illető község képviselő-testületének kívánságára s az elsőfoku iparhatóság, valamint a kereskedelmi és iparkamara meghallgatásával az ipartörvény 53. §-ának b) pontjában megjelölt intézkedést léptesse életbe és a husarakat időnkint hatósági szabályozásnak vesse alá.

A magánfelek hus szükségletüket nem lakhelyükön, hanem rendszeresen más községből is szerezhetik, ha az egészségügyi törvény és szabályok határozatai megtartatnak.

Különfélék.

— **A lévai torna- és vívőegylet dr. Bra ch Ferencz főorvost és Sztrakay Norbert budapesti vívómestert az egylet körül szerzett érdemeik elismeréséül tiszteletbeli tagjaivá választotta.** Az erről szóló okmányokat az egylet küldöttsége e hó 7-én adta át ünnepelesen.

— **Hymen.** Ohajon Dióssy József földbírtokos leányát S árik á t eljegyezte Simonffy Gyula koltai földbírtokos s a nagy-tapolcsányi járásbírósa aljegyzője.

— **Hangverseny Vihnyén.** Egy kis művésztársaság, mely a felvidék nagyobb fűrdőit járja be, meglátogatta vármegyénk kies és kedves fűrdőjét, Vihnyét is. A fűrdő vendégek örömmel fogadták a társaságot és a régi fűrdőház nagytermében, a tikkasztó hőség daczára, szivesen hallgatták a hangversenyzőket. A műsor igen érdekes volt. Somogyi M. zongorajátéka nagy tetszést aratott. Liedl Ferencz pedig hegedűjátékával keltett általános tetszést. De a legnagyobb rokonszenv és elismerés kísérté az opera kitünő baritonistáját, Odry Lehelt, ki három operaszert énekelte az ő esengő hangjával és szokott művészetével. Dalait szünni nem akaró taps követte. A hangverseny után lakoma volt, melyen a fűrdővendégek nagy számmal vettek részt.

— **Sztrakay Norbert** a főváros egyik elsőrendű s jó hírnévnek örvendő vívómestere, ki egyuttal a lévai torna- és vívőegyletnek is vívómestere, az egylet tagjainak tovább képezesé czéljából e hó 5-én egy hónapi tartózkodásra Lévára érkezett. — Üdvözöljük őt körünkben s kívánjuk, hogy érezze magát Léván oly jól, mint az előző években!

— **Hymen.** Goldner Izidor, a helybeli izr. iskolánál alkalmazott tanító f. h. 3-án jegyet váltott P o l l á k Lipót, vámos-ladányi bérlőnek kedves leányával, Rozáliával.

— **Nagy-Kálnán** a hidon alul, mint levelezőnk írja, e hó 3-án délután egy órakor B i a z i o Jakab pinzanói 23 éves közműves legény fűrdés közben a Garamba fult. A szerencsétlenül járt fiatal legény hulláját még az nap este kifogták s másnap — az orvosi vizsgálat megejtése után — nagy részét mellett temették el.

— **Az esztergomi bazilikában** legközelebb újból megkezdik a munkát. A hercegprímás ugyanis a kupola pompás díszítésével üszhangzásba kívánván hozni a templom többi részének ékítőműveit is, elhatározta, hogy a szanktuarium mennyezetét olasz renaissance stílusban stucco díszszel vonatja be.

— **A király** az őszi fegyvergyakorlatok alkalmával majdnem az egész szeptember hónapban át az ország különböző vidékein fog tartózkodni. Legelőször a nyitrai gyakorlatokat látogatja meg.

— **Az esztergomi papnőveldeben** e hó 2-án voltak a papfelvételi vizsgák, mely alkalmával a többi között D é k a y József, R á c z János és H a r i s c h József érettségit tett és T r o c h Pál IV. osztályt végzett lévai főgymn. volt tanulók is felvétettek.

— **Bukott tanulók javító vizsgálatá.** A közoktatásügyi miniszter, valamennyi tanterület főigazgatójához rendeletet intézett, mely a két tárgyból „elégtelen“ osztályzatot nyert tanulók javító vizsgálati engedélyének megadását a tankerületi főigazgatókra ruházta és az eljárás módozatait megállapítja.

— **A honvédségi fegyvergyakorlatok** aug. 29-én kezdődnek országszerte. Ezuttal is öt hétig tartanak s az öt fiatalabb korosztály fog bennök részt venni. A tartalékosokra az idén aligha kerül a sor.

— **Hadászati út helyreállítás.** A selmec-körmöcz-prjekopai hadászati, Körmöczvárosi terület déli határától Zólyom vármegye széleig terjedő szakasz helyreállításának biztosítása czéljából folyó hó 20-án, d. e. 10 órakor a m. kir. államépítészeti hivatalnál Aranyos-Maróthon zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni. A 20,392 frt 69 krral előirányzott munkálatra vonatkozó

írásbeli ajánlatok a mondott napig szintén a nevezett hivatalhoz adandók be, hol egyszerűségi részletes feltételek is megtekinthetők. Bónatpénz 5 százalék.

A könyvvásárlás előmozdítására alakult bizottság hosszabb felhívást intézett a hazai fürdőigazgatóságokhoz, melyben hangsúlyozza, hogy mily szükséges volna, hogy fürdőink, a külföldiek módjára, könyvtárakkal bírnának. Kéri az igazgatóságokat, hogy vessék meg az ily könyvtárak alapját, melynek növeléséhez a fürdővendégek is bizonyára hozzájárulnának.

A választókerületek nagyságát illetőleg érdekes kimutatást készített az „Egyetértés.” Közöljük belőle a következőket: Furcsa dolog, hogy míg például egy kerületben 58 szóval már képviselőt választanak (Abrudbánya), addig sok jelölt 1000—1500 szóval kisebbségben marad. Magyarországnak (Erdélyvel együtt) 57 olyan kerülete van, melynek nincs összesen 1000 szavazója és 56 olyan kerülete van, melyben a szavazók száma a 3000-et meghaladja. Két egymással a szélsőségekben szemben álló vidék adatai különösen érdekesek. A dunántúli megyék összehasonlítva az erdélyi megyékkel, mindegyik részben 74 képviselőt választ. E 74 képviselőt a Dunántúl 192, 102 szavazó, míg az erdélyi részben csak 79,222 szavazó választja. Így a Dunántulhoz arányitva Erdély csak 30 képviselőt választhatna. — Dunáninnen meg épen olyan kerületek vannak — ilyen például a lévai — hogy azoknak szavazóiból nyolcz erdélyi kerület választói telnének ki.

Művészeti estélyt rendezett Léván Szikszay István a kolozsvári színház egyik tehetséges tagja. A kibocsátott program érdekesebb tételről lehetetlen meg nem emlékeznünk. — „Lavotta” magyar ábránd előadásában mutatta be szín-művésztünk szép zenetehetségét, ki épen művészettel kezeli a hegedűt, pikulát, gondolkát és sok más zeneinstrumentumot, mint amily rokonszenves amagyar dalok kiváló kelleleménél birtokában erőteljes bariton hangjával a derek művész. Arany remek balladájának a „Tetemrehívás”-nak mély érzéssel történt elszavalása pedig arról győzött meg bennünket, hogy az érzelmek gazdag kifejezése arányban áll kellemes beszéd organumával. — A gyér közönség pedig egyáltalában nem lelkesítette a művészt, ki egy kedélyes estély kitöltésére szép képességet tanúsított.

Rövid hírek. — Időjárás. A jövőhözre északkeleten változó, délnyugaton részben derűs időt várhatni, helyenkint esővel, kevés hóváltozás mellett. — **Jászberényben** e hó 5-én a honvédtiszt tanfolyamon a dynamit romboló erejének magyarázása közben néhány töltény elsült és 32 embert, közte 7 tisztet megsebesített. A sérültek közül 9-en meghaltak már s többen élet-halál között lebegnek. — **A pozsonyi szőlőhegyekben** föllépett a filoxera s eddig már nagy károkat okozott. — **A jövő évi költségvetésről** az a hír, hogy 16 millióval lesz jobb az ideinél; a kiadásoknál hat-hét millió a megtakarítás. — **A pozsonyi kaszinó** július 1-én ünnepelte fél-százados jubiliáját. — **Szabadkán** a polgármester, — mint a lapok írják — hat hó alatt a városnál nyolczezer fírtot költött tértára (!?) — **Ménvásárlás.** A földmívelési miniszterium lötenyésztségi szakosztálya felhívja az országban levő méntulajdonosokat, hogy eladó ménlovaikat ez év aug. hó 1-ig nevezett miniszteriumhoz írásban jelentsék be. — **Uj tábori konyha.** Lovag Pittoni Miksa honvédezerede egy új tábori konyhakészüléket talált fel, melyen 100 ember számára lehet igen gyorsan ételt készíteni. — **Vihnyén** e hó 4-ig 291 volt a fürdővendégek száma, nagyobbbrést a környékbéli vármegyékbeli és Balapest-ről — **A tinnóvái** nagy szobránje csüörtörkőn egyhangulag választá meg bolgár fejedelemmé herczeg Koburg Ferdinándot. — **Kaszárnyaegység.** Pozsonyban csüörtörkőn reggel a Pálffy-tüzérszázárnya légegett. A felhalmozott készletnek és felszereléseknek nagy része odaégett.

APRÓSÁGOK

— Rovatvezető: Zuhany. —

Fürdőbe. Nő: Pá férjesekém, gondolsz-e majd néha rám? — Férj: Hogyne, valahányszor pénzútramban nézel!

A táncziskolában. — Nos, Józsi cimbor, hát mennyire haladtál a három lépéses keringővel? tudod-e már tánczolni? — Oh, már egészen jól megy, csak a tánczosém van mindig utamban.

Nagy boszu. Fiu: Papa, miért játszol ebben a házban oly sokáig? — Verklis: Azért, mert itt egy ellenségem lakik!

— **50,000 forintra** rug a Kincsem-sorsjáték főnyereménye, melynek még ezenkívül 4874 nyereménye van, s ez által rendkívül kedvező nyereménykilátást nyújt, miért is nem mulaszthatjuk el t. olvasóink becses figyelmét a sorsjátékra különösen felhívni.

LEVELEZÉS.

Nagy-Kálma, 1887. július hó 8-án.

Tek. Szerkesztő Ur!

Közsegtünkben f. évi június hó 28 s 29-ik napján kegyeletes ünnepegy folyt le. U: i: néhai fő Buda Ignác esperes ur halála folytán megürrült nagykálnai plébániára — a hívek óhajára — nagymélt: kethelyi Gr. Hunyady Kálmán ur, mint kegyuraság beleegyezésével, főmagasságu s fő kegyelmes herczeg s országunk Primása által — fő Epölyi Ferencz ur, — volt helyettes plébános nevezetett ki plébánosá.

Bevezetésére, s az egyházi szerek s javadalmak átvételére június hó 29-ik napja tüzetett ki, a nagy-sallói mint kerületi esperes ur által, mely napon egyházunk védszentjei napját is ünneplé.

Hogy népünk mily szeretettel s ragaszkodással viseltetik most kinevezett plébánosunk iránt, s mily örömmel s lelkesedéssel fogadta e kinevezést, kitünik abból is, hogy beigtatási napját megelőző este többek kezdeményezésére közmegegyezéssel faklyásmenettel tüntette ki kedves lelkipásztort, mely alkalommal ifj. Király István iskolaszéki tag s gondnok által a r: k. nép nevében rövid, velős beszéddel, — a kiesinyek nevében pedig Haskó Mária iskolás leányka által, üdvözöltetett. — A hívek nevében egy gyönyörű virágcsokrot — s a fiatalágtól igen sok és szép koszorút kapott. A plébános ur látva híveinek ezen őszinte szeretetből eredő ragaszkodását, meghatva, majdnem zokogva mondott érette köszönetet.

29-én mozsár durrogatás s harangok zúgása közben lépett a szépen feldisztat szentegyházba fő Massa Elek kerületi esperes ur oldalán, kinek kezeibe letévé a hivatalos esküt; ezt, valamint az egyházi szerek átadását Massa Elek esperes ur szépen átgondolt s lélekemelő beszéde előzte meg. — Ennek befejeztével, az ujonnan kinevezett lelkész ur lépett a szószékre s megtartá szívhez szólló, nagyhatású, beköszöntő beszédét. Utánna megkezdődött az énekes szent miseáldozat bemutatása, mely alatt a lévai r. k. tanítói kar négyhangu, kitünően előadott éneke, még áhitatosabbá tette a hívek buzgósgát.

Mindennapi imáinkba foglaljuk ama óhajásunkat: engedje meg az Égek ura, hogy szeretett lelkipásztorunk, fő Epölyi Ferencz ur közöttünk, híveinek teljes örömére, boldogan töltse életét. Eljen soká!!

..... n.

TANÜGY.

Iskolai értesítők.

I.

A körműczbányai m. kir. állami főreáliskola tizenhetedik évi értesítőjét vettük, melyet S c h r ö d e r Károly igazgató állított össze.

Vármegyénk s a felvidék ezen kitünő hírnévként örvendő intézetének jeles szakértelemmel szerkesztett értesítője kimerítő és örvendetes adatokat nyújt a lefolyt tanévről.

Az első oldalt az intézet halottja, G a s p a r i k János buzgó tanárról szóló megemlékezés foglalja el. Ezt követi: „A latin nyelv a reáliskolában” című tudósítás s ennek kapcsán a közoktatásügyi miniszternek ide vágó szabályrendelete. A latin nyelv ezen intézetben is behozatik a jövő tanévben, melynek tanításáért a növendékek mérsékelt díjat fognak fizetni.

Az értesítő közleményeinek sorozatát P s z o t k a Ferencz tanárnak „Körműczbánya halandóságai és közegészségi viszonyai”-ról szakavatottsággal írt, igen érdekes tanulmánya fejezi be.

Az intézet tanárainak száma: 18. A könyvtár, szerek és muzeum részint beszerzések, részint ajándékozások által szépen gyarapodtak.

Dr. V e r s é n y i Györgynek az ifjusági Toldy-kör lelkésze elnökének a körműködéséről szóló jelentéséből kitünik, hogy az ifjuság dicsérendő tevékenységet fejtett ki.

Volt az intézetnek takarékpénztára is, melynek 87 tanuló utáni betéte 281 frt 12 krt tesz. Az intézeti alumneumban 17 tanuló nyert ellátást.

Beiratkozott az intézetbe 200 növendék, kik közül elhalt 2, elmaradt 6; a tanév végén volt 192. Vallás szerint: r. k. 102; helv. b. 3; ág. ev. 40; izr. 47. A nyelvi viszonyt tekintve: magyar 13; magyar, német 23; magyar, tót 15; magyar, német, tót 133; német 1; tót 1; német, tót 6.

A tanulók előmenetele a következő: jeles 14; jó 24; elégséges 122. Ismételni tartozik 10.

Érettnek nyilvánított 13; és pedig jeles fokozattal: Fischer Mór és Turczér Henrik; jó fokozattal: Ferencsik János, Kober János és Szelezky János; egyszerűen érett: Bácsy József, Bessenyei Arrád, Bisztriczky József, Burkart Ignác, Hárar Adolf, Homolay Endre, Nyitrai Ottó és Rajnoka Gyula.

II.

A „Paulai szt. Vinczéről” címzett irgalmas-növérnek vezetése alatt álló lévai rom. kath. leányiskolának a lefolyt tanévről kiadott értesítője szerint az iskola hat osztályában öt növér működött. Az ovodát pedig két növér vezette.

A statisztikai adatok szerint beiratkozott 301 növendék, kik közül a vallást tekintve: r. kath. 255; helvét 3; ág. h. 7; m. v. 36. Származásra nézve: helybeli 263; vidéki 38. — Évközben kimaradt 21; meghalt 2. — Jó viselet és szorgalmas tanulás által kitüntek: Hloska Erzs, Leidenfrost Lujza, Medveczky Emilia, Thuróczy Erzsébet, Händler Róza, Becsey Gizella, Kittenberger Vilma, Mraesna Mária, Thuróczy Mária, Bichler Teréz, Olgyai Teréz, Kalapos Erzsébet, Belles Mária és Szabó Anna. — Az ovodába járt: 89 fiu és 142 leány; összesen 231.

III.

Az államilag segélyezett p o z s o n y i k e r e s k e d e l m i a k a d é m i a második évi jelentését az 1886/87-ik tanév végén Jónás János igazgató állította össze. A két osztályra osztott akadémiában a 123 tanulót 15 tanár részesítette oktatásban. Az intézet növendékeinek száma tavaly óta igen szépen szaporodott, mi örvendetes jele annak, hogy ifjak kezdik megkedvelni a kereskedelmi pályát s örömmel látogatják azon intézetet, melyben szakavatott tanárok vezetése mellett ügyes és képzett kereskedő válhatnak belőlük.

A jövő tanévben megnyitattik a tanfolyam felső (harmadik) osztálya is és a kereskedői tanoncok alsó fokú kereskedelmi iskolájának I., II. és III. osztálya.

A beírások tartatnak: az akadémia osztályaiba belépő tanulók részére aug. 31. és szept. 1. és 2. napjain; az alsó fokú kereskedelmi iskolába lépő tanulók részére szept. 11., 12. és 13. napjain.

A beírás alkalmával bemutandók a beírandó tanuló keresztlevele, (születési bizonyítványa) és az utoljára végzett osztályról szóló iskolai bizonyítványa.

KÖZGAZDASÁG.

Előadói javaslat a mezőgazdasági rendtartásról.

Ezen javaslat, melyet mai számunk vezércikkében bővebben méltatunk, gazdasági viszonyainknak legfontosabb kérdéseit öleli fel. — Adjuk azt fontosabb részleteiben, hogy gazdaközönségünk ennek kapcsán kellő tájékozást nyerjen.

* * *

I. Fejezet.

Általános intézkedések.

1. §. Mezei tulajdonát, mások jogainak ép-ségben tartásával a jelen törvény korlátai között, mindenki szabadon használhatja.

2. §. Mezei tulajdon alatt értendő: a gazdaságilag művelt föld, a rajta levő s a gazdaság vitelére szükséges épületek és ezek tartozékai, ideértve a tenyész- és haszonállatokat is.

3. §. Nem tagosított vagy oly tagosított határokból, illetőleg határrészekben, hol a birtokosok illetőségüket több dűlőben kapták ki vagy ott, hol a határ nagy terjedelménél fogja a távol fekvő birtokrészek okszerűen nem kezelhetők, a községi (városi) gazdasági bizottság a használat módját korlátozhatja, nevezetesen a közös vetésforgó megállapíthatja a közös legeltetést, ugy nemkülönben az ugar- és tarló-legeltetést, valamint ezek módozatait szabályozhatja (66. §.)

4. §. Oly birtoktestek, melyek legalább 12 holdnyi kiterjedéssel bírnak, a közös vetésforgó alól kivethetők.

A közös vetésforgó alól kivett ily területek birtokosai azonban kötelesek tűrni mindazokat a szolgálmat, a melyeket a községi gazdasági (városi) gazdasági bizottság a vetésforgó célszerű használatá érdekében megállapít.

5. §. Oly határokból, hol a 3. §. értelmében közös vetésforgó állapított meg, a művelés alá vett területnek legalább egy-hetedet takarmánynak hagyandó.

Ha azonban a községi (városi) gazdasági bizottság ily takarmányos kihatását, illetőleg fenntartását szükségesnek nem tartaná, az ez iránt hozandó határozat jóváhagyása végett mindenestire a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztendő.

6. §. A közös vetésforgóba tartozó, s egy tagban 12 holdnál kisebb területen lakóházakat és gazdasági épületeket emelni, gyümölcsösöket, szőlőket és faiskolákat létesíteni, valamint kerítéseket készíteni, a községi (városi) gazdasági bizottság engedélye nélkül tiltva van.

Fennálló szőlőkre, kertekre gyümölcsösökre és faiskolákra ezen korlátozás nem alkalmazható.

7. §. A földbirtokok határai jelekkel tüntetendők föl.

Ezen jelek állhatnak: Kisebb birtok részeknél határvégek czövekek és kövezett barázdák; b

tagosított birtokoknál határszancok, dombok és fáültetvényekből;

kertek, szőlők és gyümölcsösöknél kövagy fakerítésből, garadokból, holt- vagy élőszőlőből.

A hol folyók, patakok, erek és szakadékok képezik a természetes határt, más megjelölés nem szükséges.

8. §. Saját határjeleit mindenki a maga költségén köteles felállítani és fenntartani.

A közös határjelek tekintetében a községi (városi) gazdasági bizottság az egész határra, vagy egyes részeire nézve kötelezőleg megállapíthatja, hogy minden birtokos birtokának melyik részét köteles határjelekkel ellátni, s azokat fenntartani.

A mennyiben a községi (városi) gazdasági bizottság a közös határjeleket a szomszédos birtokosok közös költségén kötelesek felállítani és fenntartani.

Az elkopott vagy fölismertlenné vált közös határjeleket, minden birtokos szomszédjának előzetes felszólítása után, saját költségén megújíthatja, illetőleg felállíthatja s a költségek arányos részét a mulasztó birtokosoktól követelheti.

9. §. A művelés alá vett földbirtokok határainak megállapítása céljából községeként legalább minden hat évben a községi (városi) gazdasági bizottság által hivatalból határjárások tartandók.

A mennyiben ezen bejárások alkalmával hiányok vagy visszaélések tapasztaltatnának, ezek orvoslásáról a községi (városi) gazdasági bizottság gondoskodik (66. §.)

10. §. A gazdaság viteléhez szükséges gépek és eszközök, a művelésnél nem nélkülözhető állatok, valamint a nyilvános használatra szánt apaállatok, a vetőmag és trágya csak az esetben foglalható le, ha a foglalás a ki nem fizetett bérösszeg biztosítására vagy a hátralékos vételár kifizetése végett történik s ha az, ki ellen a foglalás intéztetett, tizenkét katastrális holdnál többet bir vagy bérel.

11. §. Kiröpült méhraját a tulajdonos más telkén is keresheti és elfoghatja: tartozik azonban a telek birtokosának a netán okozott kárt megtéríteni.

Ha az anyakas tulajdonosa a rajt két nap alatt el nem fogta, a raj annak tulajdonává válik, kinek birtokán letelepült, vagy annak, a ki azt befogta.

12. §. Benépesített kaptarakat végrehajtás esetén csak a méhek munkájának szünetelése alatt, azaz a téli hónapokban szabad helyükről elmozdítani.

13. §. A selyemhernyók valamint a fölnevelésükhöz szükséges berendezések és eszközök, nem különben május, június és július hónapokban a selyemhernyók táplálására szolgáló szederfa levelek is végrehajtás tárgyát nem képezhetik.

(Folytatása köv.)

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Értesítés.

A lévai torna- és vívőegylet vidéken lakó tagjai e hírlap útján értesítetnek, hogy Sztrakay Norbert budapesti vívőmester az egyleti tagok részére Léván f. hó 5-től kezdve egy hónapi tanfolyamot nyitott; a vívőórák az egylet helyiségében (a lévai állami tanítóképződe tornatermében naponkint — vasár- és ünnepnapokat kivéve — reggel 6—8 és délutáni 6—7 óráig tartanak.

Léván, 1887. jul. hó 9-én.

A lévai torna- és vívőegylet igazgatósága.

Nyiltér.

Idei rajok 3 forintjával megrendelhetők és átvehetők Mailáth István kis kereskenyi méhészetében.

Lévai piaczi-árak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 7 frt 80 kr — 7 frt 95 kr. Kétszeres 6 frt — kr — 6 frt 10 kr. Rozs régi: 6 frt — kr — 6 frt 10 kr. Rozs új: 5 frt 60 kr. — 5 frt 80 kr. Arpa 5 frt 50 kr. — 5 frt 70 kr. Zab 6 frt — kr. 6 frt 20 Kukricza: 6 frt 10 kr 6 frt 20 kr — B t b: 5 frt 80 kr 6 frt 10 kr. Lencse 7 frt 20 kr. 7 frt 50 kr. Köles — frt — kr. — frt — kr.

Árverési hirdetemény.

A Barsmegyébe kebeleztet és a zsarnóczai m. kir. erdőhivatal kerületéhez tartozó Geletnek, Szklenó és Repistye községek határaiban található, a magas kir. kincstár tulajdonát képező kőbányák, kőfejtés és malomkövek, valamint egyéb kőgyártmányok készítése és értékesítése végett 1888. év január hó 1-től kezdve 1897. évi december hó 31-ig tehát 10 évre terjedő időtartamra a f. évi július hó 19. reggeli 9 órakor alulírott erdőhivatal helyiségében nyilvános árverés útján bérbe fognak adni.

Az említett malomkőbányák két csoportra és azzal két bértárgyra oszlanak. Az I. csoportba a Geletnek községe határában fekvő régi malomkőbányák tartoznak, melyek tisztán trachyt-porphyr kőzetben találhatók el, úgy a mint azok a szerződési feltételeknél levő térrajzon 1—49. számokkal jelezvék s a mely kiterjedésben ezidőleg az újbányai malomtársulat által hasznóbéreltetnek. — Ezen csoportba rakhelyül a Geletneken levő kincstári csűr és kastély helyiség is tartozik.

A II. csoportba a következő kőbányák és területek tartoznak: a geletneki határ „Háj és Masarini“ völgyében a szerződési térrajzon 1 és folytatólag egész 13. számokkal jelölt és 54 holdból álló erdőterületen található kovariz és esetleg trachyt kőzet — továbbá az I. csoportban jelzett kőbányák érintetlen hagyása mellett, az egész geletneki határban, kincstári erdőterületen található kovarizkővet. — végtére a szklenói határban fekvő „Dubon“ vagy „Bukovecz“ nevű dűlőben és a repistyei határban fekvő „Hrusztova“ nevű dűlőben, mint kincstári birtokon talált kovarizkőzet — valamint az utóbb nevezett dűlőben talált trachyt-kőzet, — melyekből ugynevezett francia vagy egyszerű malomkövek és egyéb kőgyártmányok készíthetők.

Ezen csoportba még a geletneki kastély mellett fekvő raktár egy része is tartozik.

A fentebb kimutatott két bértárgyra a versenyzők akár külön, akár együttesen árverezhetnek.

A kikiáltási árt az árjegyzékben foglalt alapárak képezik, melyekre az ajánlat százalékokban kifejezendő, úgy hogy az alapárak százalékokban kifejezett megtoldása vagyis a felülfizetés, az illető csoport valamennyi alapárára nézve érvényes lesz. — Minden versenyző köteles az árverés megkezdése előtt az I. csoportra 1000 forintot, a II. csoportra 100 forintot bánatpénzképen az árverező bizottság kezébe letenni.

Szabályszerűen kiállított zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatók, szükséges azonban, hogy ezen ajánlatok 50 krajzáros bélyegjeggyel legyenek ellátva és hogy azokban az ajánlattevő kinyilatkoztassa, miszerint az árverési és szerződési feltételeket ismerve, azoknak magát aláveti. — A zárt ajánlatokhoz, melyek legkésőbb a szóbeli verseny megkezdése előtt kell hogy az árverezőbizottsághoz jussanak — a bánatpénz is melléklendő.

Megjegyeztetik, hogy a kincstár jövedelmeinek biztosítására, esetleg, ha t. i. a gyártmányok után járó díjak évi összege az I. csoportnál az 5000 forintot a II. csoportnál 500 forintot meg nem ütné, az erre nézve évente kiszámítandó különbözet is a bérlő által lefizetendő lesz, úgy hogy tehát az említett 5000 forint illetőleg 500 forint minimál béráraknak tekintendők. — Az árverési feltételek a zsarnóczai m. kir. erdőhivatal helyiségeiben tekinthetők meg.

Versenyezni szándékozók kívánságára az alapárak jegyzéke, mely ezen hirdetemény kiegészítő részét képez bérmentlenül megküldetik.

Zsarnóczán 1887. évi július hó 4.

Magy. kir. erdőhivatal.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint f. hó 16-tól Aranyos-Márothon a nagy szállodában rendelek. Mindennemű fogműtétet, u. m. foghuzást kéjgázzal és a nélkül, fogtisztítást, fogtöltést emállal, ezüsttel és arannyal végzek valamint műfogakat és egész fogsorokat, kívánatra még a megrendelés napján — gondosan készítik. Midőn erről a nagyérdemű közönséget értesíteni bátorkodom, reményelem, hogy becses pártfogásával szerencséseltetni fog.

Az összes gyógyászat tudora

Dr. Perl Antal
fogorvos Bécsben.

HUZÁS

már a jövő héten!

Kincsem Sorsjegyek

à | frt

11 sorsjegy 10 frt

6 sorsjegy 5 frt 50 kr.

Főnyeremény készpénzben

50.000 forint

10.000 forint Továbbá **5000 forint 20% levon.** | **4875 Pénznyeremény**

Kincsem Sorsjegyek kaphatók

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodájában: Budapest, Váci-utca 6. szám

és e lap kiadóhivatalában.